

RAPORT ZBP InfoSenior 2020

Edycja III
styczeń, 2020 r.

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Spis treści

Wprowadzenie	3
Kilka liczb na początek	4
Sytuacja finansowa seniorów w Polsce	5
Portfel emeryta	5
Senior aktywnie bankuje	7
Oszczędności seniorów	10
Finansowe wsparcie – seniorzy, a dzieci i wnuki	11
Polscy emeryci na europejskim tle – stopa zastąpienia	13
Bankowcy dla edukacji – poradnik dla seniora	14
Cyberbezpieczeństwo	14
Bezpieczna pożyczka.....	15
Konta uśpione	16
Seniorze nie daj się!.....	17
Okiem eksperta	17

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

już po raz trzeci mamy przyjemność zaprezentować Państwu raport poświęcony sytuacji społeczno-ekonomicznej seniorów w Polsce. Podobnie jak w poprzedniej edycji raportu, również i w tym roku oprócz analizy najważniejszych danych w tym zakresie, postanowiliśmy zapytać seniorów o ich zwyczaje finansowe, sposób korzystania z produktów bankowych oraz wiedzę z obszaru możliwych zagrożeń związanych z posiadanymi przez nich oszczędnościami.

Jak wskazują wyniki badania zleconego przez Warszawski Instytut Bankowości aż 45% seniorów wspomaga finansowo, swoje dzieci lub wnuki, bez jednoczesnego oczekiwania podobnej pomocy. Tym bardziej utwierdza nas to w przekonaniu jak ważną częścią społeczeństwa są seniorzy. Ponadto, osoby starsze są coraz bardziej aktywne w przestrzeni cyfrowej. Aż 59% pytanych wskazuje, że kontakt z bankowością nie sprawia im, żadnych problemów, a 80% seniorów korzystających z internetu zadeklarowało, iż zarządza swoimi finansami poprzez bankowość mobilną lub internetową

W tegorocznym raporcie przytaczamy również dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Warto wskazać, że z opublikowanego przez OECD opracowania wynika, że osoby rozpoczynające pracę w Polsce w 2019 roku będą mogły liczyć na emeryturze jedynie na niewielki ułamek (dokładnie 35,1%) ich średniej prognozowanej pensji.

Zachęcamy zarówno przyszłych jak i obecnych seniorów, do zapoznania się z poradnikiem, który znajduje się w ostatniej części publikacji. Porady przygotowane przez naszych specjalistów pomogą Państwu ustrzec się zarówno przed ryzykownymi usługami świadczonymi przez parabanki czy firmy oferujące pożyczki i tzw. „chwilówki”, jak również przed oszustwami metodą „na wnuczka” oraz „na policjanta”.

Ponieważ data publikacji raportu przypada na Dzień Babci i Dziadka wszystkim babciom i dziadkom życzymy zdrowia, pomyślności, również tej finansowej oraz dużo radosnych chwil spędzonych w gronie kochających dzieci i wnuków.

Serdecznie zapraszamy do lektury.

Związek Banków Polskich

Kilka liczb na początek

88%

seniorów deklaruje,
posiadanie karty
płatniczej

Źródło: Warszawski
Instytut Bankowości,
grudzień 2019

70%

seniorów
korzysta z niej
bardzo często

Źródło: Warszawski
Instytut Bankowości,
grudzień 2019

80%

osób powyżej 65. roku
życia, które korzystają
z internetu deklaruje
zarządzanie swoimi
finansami poprzez
bankowość mobilną
lub internetową

Źródło: Warszawski
Instytut Bankowości,
grudzień 2019

59%

seniorów deklaruje
brak problemów
w kontakcie
z bankowością

Źródło: Warszawski
Instytut Bankowości,
grudzień 2019

61%

bankowców
zauważa większe
zainteresowanie
wśród seniorów
produktami
oszczędnościowymi

Źródło: ZBP, Monitor Bankowy
listopad 2019

53%

tyle w 2019 roku wyniosła
w Polsce stopa zastąpienia
czyli poziom przeciętnej
emerytury do przeciętnego
wynagrodzenia

Źródło: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, 2019 r.

Sytuacja finansowa seniorów w Polsce

Starzejemy się – to nic nowego. W Polsce z roku na rok seniorzy stają się coraz liczniejszą częścią społeczeństwa – to także już dość znajomy fakt. Ale to jak będzie wyglądała nasza „jesień życia” i na co będziemy sobie mogli podczas niej pozwolić wciąż – przynajmniej w pewnym stopniu – zależy od nas. Dlatego też, ważnym jest dostrzeganie potrzeb i problemów osób starszych, dla których niejednokrotnie funkcjonowanie we współczesnym świecie stanowi ogromne wyzwanie. Nie wszyscy bowiem mogą być ciągle aktywni zawodowo czy żyć na bardzo wysokim poziomie. W tym kontekście niezwykle ważne są takie kwestie jak bezpieczeństwo finansowe seniorów, możliwości oszczędzania, kontrolowanie poziomu zadłużenia czy też wiedza związana z potencjalnymi zagrożeniami finansowymi i pułapkami zastawianymi na osoby starsze przez nieuczciwych sprzedawców czy wręcz przestępców.

Aby lepiej zrozumieć te wszystkie problemy i wyzwania stojące przed seniorami w grudniu 2019 roku na zlecenie Warszawskiego Instytutu Bankowości zostało przeprowadzone internetowe badanie opinii publicznej, zrealizowane przez firmę Pollster. Grupa respondentów obejmowała 500 osób powyżej 65. roku życia i uwzględniła reprezentację z podziałem na wielkość miejscowości, województwo i wykształcenie. Badanie jest przeprowadzone po raz drugi (pierwsze badanie zostało zrealizowane w 2018 roku) i ma na celu analizę m.in. charakterystyki aktywności bankowej polskich seniorów. W analizie seniorzy zostali zapytani o zwyczaje finansowe, rodzaje usług i produktów finansowych z których korzystają, problemy w codziennym kontakcie z bankami oraz o pomoc finansową udzielaną przez seniorów najbliższymi, a także pomoc oczekiwaną ze strony rodziny.

Portfel emeryta

Dla zdecydowanej większości seniorów w Polsce podstawowym źródłem utrzymania jest emerytura. Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych liczba wypłacanych przez ZUS emerytur i rent w połowie 2019 roku wyniosła około 7,7 miliona. Jak podaje ZUS w pierwszym półroczu 2019 roku przeciętna emerytura brutto wyniosła 2 236 zł, co oznacza, iż „na rękę” polski senior otrzyma otrzyma około 1 873 zł. W porównaniu do zeszłorocznych danych oznacza to, iż średnia emerytura wzrosła w ciągu roku o 4,5%. Warto również zwrócić uwagę na dysproporcję pomiędzy emeryturami kobiet i mężczyzn. Na początku 2019 roku średnia emerytura kobiet wynosiła wówczas 1 681 zł, natomiast mężczyzn – 2 710 zł. Ponadto w 2020 roku planowana jest wypłata 13. emerytury, co niewątpliwie dodatkowo podniesie średnią kwotę dochodu emerytów. „Trzynastka”, czyli świadczenie z programu Emerytura Plus, została pierwszy raz wypłacona w maju 2019 roku.

1 873 Zł

Średnia emerytura w Polsce netto
(I półrocze 2019 r.)

7,7 MLN

Liczba wypłacanych przez ZUS
emerytur i rent w połowie 2019 roku

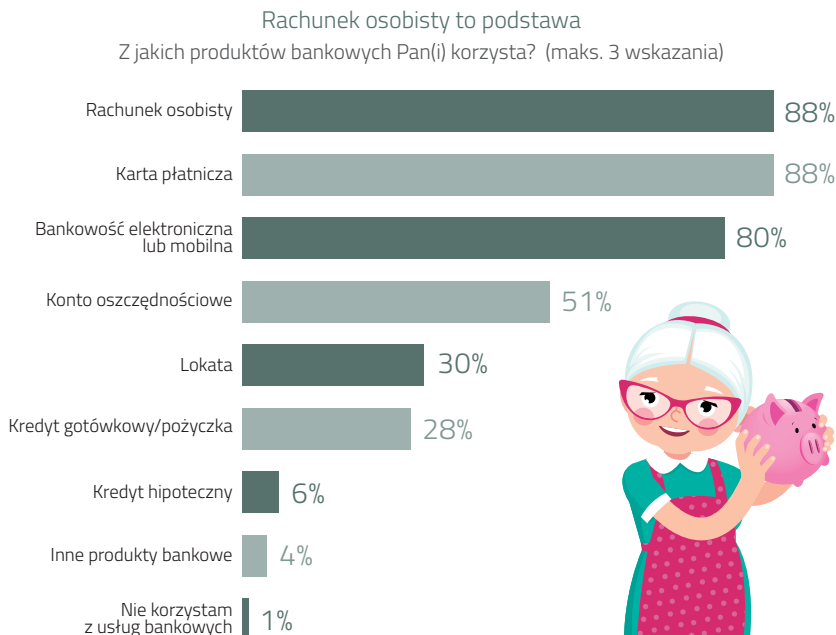
Źródło: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, październik 2019 r.

Z bankowego punktu widzenia na uwagę zasługuje fakt, że polscy emeryci coraz rzadziej czekają na swoją emeryturę wypatrując listonosza. Jak podaje ZUS ponad 73 proc. seniorów otrzymuje zamiast gotówki przelew na swoje bankowe konto. Zaledwie dziesięć lat temu z takiej możliwości korzystał tylko co drugi emeryt. Nie dziwi więc fakt, że wśród osób starszych najpopularniejszym produktem jest rachunek bankowy, ale jak wskazują przeprowadzone badania, osoby starsze są również zaznajomione z innymi produktami bankowymi.

Dla zdecydowanej większości ludzi emerytura jest bardzo odległą perspektywą, o którą nie trzeba się teraz troszczyć. Nic bardziej mylnego! To ile będziemy otrzymywać pieniędzy z tytułu świadczeń emerytalnych w przyszłości, zależy wyłącznie od tego, czy i kiedy postanowimy zacząć odkładać nasze fundusze. Pieniądze jakie będziemy otrzymywać w ramach emerytury świadczonej przez ZUS, będą stanowiły zaledwie część naszej obecnej pensji. Warto zatem pomyśleć o różnych formach oszczędzania na cele emerytalne. Myślenie o oszczędzaniu na ten cel należy zacząć jak najwcześniej. Budując swoje oszczędności pamiętajmy również, iż wg danych GUS koszty życia (opłaty stałe, wyżywienie, usługi) rosną każdego roku w sposób szybszy od naszych zarobków. Warto już dziś budować swój kapitał finansowy, tak by móc spokojnie cieszyć się nim na emeryturze tj. okresie, w którym nie będziemy mieli tak dużego wpływu na wysokość naszych dochodów.

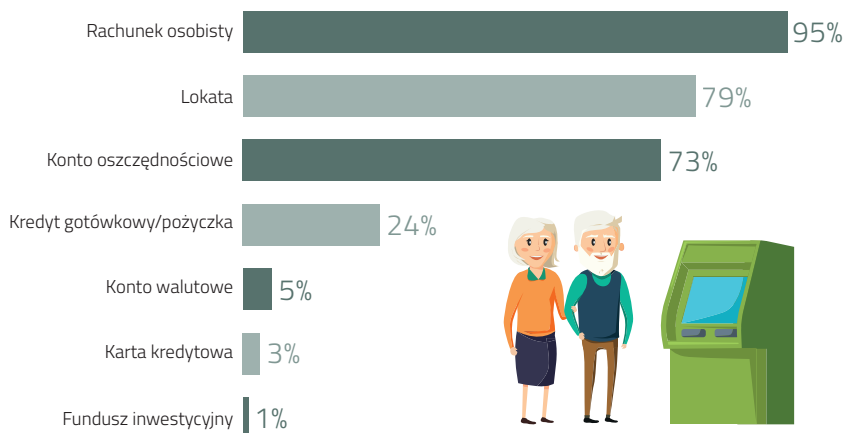
Źródło: Warszawski Instytut Bankowości, grudzień 2019

Senior aktywnie bankuje

Polscy seniorzy coraz chętniej korzystają z usług bankowych. Jak wynika z przeprowadzonego na zlecenie Warszawskiego Instytutu Bankowości w grudniu 2019 roku badania internetowego, najpopularniejszym produktem bankowym wśród osób starszych jest niezmiennie tradycyjny rachunek osobisty. Jednocześnie, zauważalny jest istotny wzrost odsetka seniorów korzystających z kart płatniczych – w 2018 roku używała ich jedynie połowa ankietowanych, podczas gdy w 2019 r. – już blisko 90%. Ponadto pozytywnie zaskakuje fakt, że seniorzy swoimi finansami chętnie zarządzają poprzez bankowość internetową lub mobilną – korzystanie z niej deklaruje 80% respondentów. Na produkty oszczędnościowe, takie jak lokaty czy konta oszczędnościowe decyduje się odpowiednio 30% i 28% polskich seniorów.

W stosunku do zeszłorocznych danych nie maleje liczba seniorów deklarujących zaciąganie zobowiązań. Jak podkreślają w przeprowadzonej ankiecie respondenci jedynie 6% osób w tej grupie posiada nieruchomość obciążoną hipoteką, a 28% zaciągnęło pożyczkę lub kredyt gotówkowy.

Z których produktów bankowych klienci powyżej 65. roku życia korzystają najczęściej? (badanie wśród pracowników banków, maks. 2 wskazania)

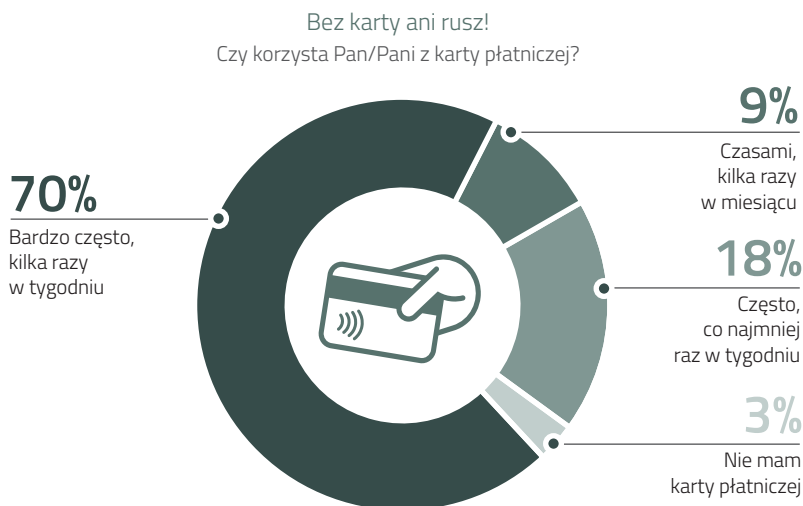

Źródło: ZBP, Monitor Bankowy, listopad 2019

Badanie przeprowadzone przez Związek Banków Polskich wśród bankowców potwierdza wiele z tych tendencji. Jednoznacznie wynika z nich, iż najczęstszym posiadanym przez seniorów produktem bankowym jest rachunek osobisty (95% wskazań). W porównaniu do

Źródło: Warszawski Instytut Bankowości, grudzień 2019

Źródło: Warszawski Instytut Bankowości, grudzień 2019

deklaracji ankietowanych znacznie większa część bankowców, bo aż 79%, wskazuje, iż osoby po 65. roku życia posiadają lokaty. Równie dużą popularnością cieszą się konta oszczędnościowe, które według opinii pracowników banku posiada niemalże trzech z czterech starszych klientów. W znacznie mniejszym stopniu seniorzy zaciągają zobowiązania – na posiadanie kredytu gotówkowego lub pożyczki wskazuje jedynie co czwarty pytany, a na posiadanie karty kredytowej w grupie seniorów – jedynie 3% bankowców.

Chociaż seniorzy coraz chętniej korzystają produktów i usług bankowych, w tym tych elektronicznych oraz mobilnych, to w relacjach z bankiem nie odczuwają istotnych problemów. Na brak takich trudności wskazuje aż 59% badanych. Wśród aspektów stwarzających problemy seniorzy podkreślają następujące kwestie: niedostateczną ofertę produktów dedykowanych osobom starszym

— „ —
Zgodnie z opublikowanymi w grudniu 2019 roku danymi Narodowego Banku Polskiego, na koniec III kwartału 2019 r. znajdowało się na rynku polskim 42,1 mln kart płatniczych. Podstawową kategorią kart w Polsce są karty debetowe (80,5%), a ich łączna liczba wyniosła w tym czasie 33,9 mln szt. Drugą kategorią kart najczęściej spotykanych w naszym kraju są karty kredytowe (13,8%), których łączna liczba wyniosła 5,82 mln szt.

— „ —

(16%), skomplikowany język używany przez pracowników i/lub skomplikowany język umów (15%), bądź też odległość do najbliższego oddziału. Seniorzy nie mają z kolei problemów z korzystaniem z bankowości internetowej lub mobilnej – na problemy w korzystaniu z tego kanału wskazuje jedynie 6% pytaných.

Jak wskazują przeprowadzone w grudniu 2019 roku na zlecenie Warszawskiego Instytutu Bankowości badania, zdecydowana większość, bo aż blisko 70% osób starszych, nie ma problemów z korzystaniem z karty płatniczej i robi to bardzo często – nawet kilka razy w tygodniu. Jak deklarują ankietowani, jedynie 3% nie posiada w ogóle karty płatniczej, a zaledwie 9% korzysta z niej tylko od czasu do czasu. W przypadku kart płatniczych kluczowe znaczenie dla sektora bankowego powinno mieć bezpieczeństwo. Dotyczy ono zarówno osób, które regularnie korzystają z karty płatniczej, jak i tej grupy, która robi to sporadycznie. W badaniu zrealizowanym przez Związek Banków Polskich w 2018 roku za najbardziej prawdopodobne zdarzenia z zakresu cyberprzestępczości sami bankowcy uznali właśnie kradzież danych kart debetowych i kredytowych oraz przechwycenie danych do konta. Warto pamiętać, że w tych obszarach duża część odpowiedzialności spoczywa właśnie na kliencie – jest on bowiem we współposiadaniu „kluczy do banków”, takich jak login, hasło czy karta. Na temat podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z kart płatniczych więcej w poradniku na stronie 16.

Oszczędności seniorów

Z opinii bankowców zebranych przez ZBP w listopadzie 2019 r. wynika, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy zainteresowanie klientów powyżej 65. roku życia produktami oszczędnościowymi raczej wzrosło. Na taką tendencję wskazuje aż 58% pytaných bankowców, a 3%

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy Pana/Pani zdaniem zainteresowanie klientów powyżej 65. roku życia produktami oszczędnościowymi...?
(badanie wśród pracowników banków)

3%
Zdecydowanie
wzrosło

58%
Raczej
wzrosło

31%
Raczej
spadło

Źródło: ZBP, Monitor Bankowy, listopad 2019

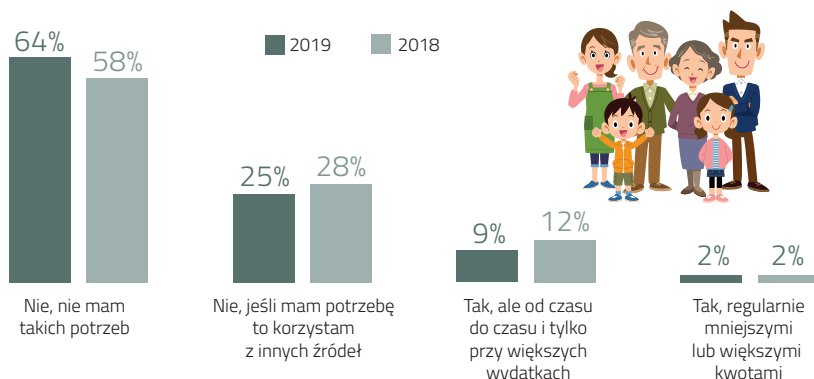
podkreśla, że wzrosło ono zdecydowanie. Jedynie co trzeci pytany wskazuje, iż zainteresowanie to raczej spadło. Niewątpliwie wpływa na to znaczący wzrost w ostatnim roku posiadanych przez Polaków oszczędności. Jak wskazywaliśmy w ramach ostatniego raportu InfoKredyt w grudniu 2019 roku w ciągu ostatnich 12 miesięcy Polacy zwiększyli poziom swoich oszczędności o ponad 11%. Z danych Komisji Nadzoru Finansowego wynika zaś, że depozyty gospodarstw domowych na koniec października 2019 r. wynosiły 899,9 mld zł.

Finansowe wsparcie – seniorzy, a dzieci i wnuki

Seniorzy starają się także aktywnie wspierać swoje dzieci i wnuki, a pomoc ta niejednokrotnie ma charakter finansowy. Nie brakuje jednak też sytuacji odwrotnych, w których to młodszy wspierają finansowo starszych rodziców lub dziadków.

Jednak jak wynika z badania przeprowadzonego w grudniu 2019 roku na zlecenie Warszawskiego Instytutu Bankowości wśród osób powyżej 65. roku życia aż 89% z nich deklaruje samowystarczalność finansową – oznacza to wzrost o 3 punkty procentowe w stosunku do podobnego badania z grudnia 2018 r. Co istotne spadł odsetek osób deklarujących oczekiwania takiej pomocy w wyjątkowych okolicznościach, np. przy większych wydatkach – 9% w 2019 r. wobec 12% w 2018 r. Może to świadczyć o stosunkowo dużej niezależności finansowej polskich seniorów lub też niechęci do korzystania ze wsparcia młodszych pokoleń w tym zakresie. Pewien wpływ mogą mieć również transfery socjalne kierowane do osób starszych, np. w postaci dodatkowej 13. emerytury w ciągu roku.

Polscy seniorzy raczej niechętni do korzystania z pomocy finansowej dzieci i wnuków
Czy oczekuje Pan(i) pomocy finansowej ze strony dzieci lub wnuków?

Źródło: Warszawski Instytut Bankowości, grudzień 2019

Jeżeli pomagają dzieciom i wnukom, to przy większych wydatkach, choć coraz rzadziej mogą

Czy i jak często wspomaga Pan(i) finansowo swoje dzieci lub wnuki?

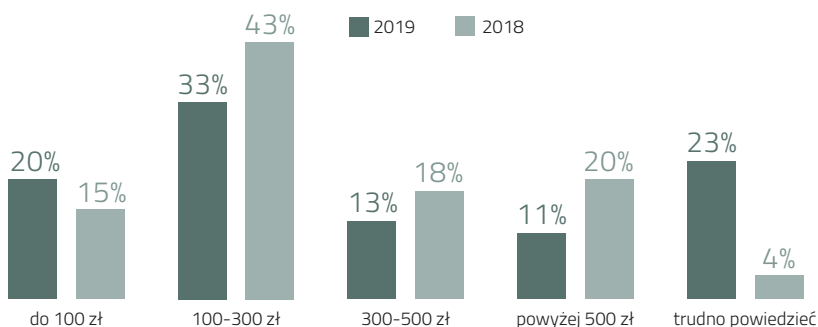

Źródło: Warszawski Instytut Bankowości, grudzień 2019

Z drugiej jednak strony zestawiając grudniowe dane z 2018 r. i 2019 r. można dostrzec, że wzrósł odsetek seniorów, których nie stać na pomoc finansową swoim dzieciom i wnukom – z 10% w 2018 r. do 17% w 2019 r. Jednocześnie też, łącznie 45% ankietowanych przyznało, że takiego wsparcia udziela – najczęściej przy większych, niespodziewanych wydatkach, ale nie więcej niż raz na pół roku (30%). Jedynie 3% polskich seniorów deklaruje, że czyni to regularnie większymi kwotami. Łącznie, w porównaniu do danych ZBP z 2018 r., widoczny jest jednak spadek liczby starszych osób deklarujących pomoc swoim najbliższym, i to aż o 9 punktów procentowych – z 54 do 45%.

Jeżeli pomagają dzieciom i wnukom, to do 300 złotych miesięcznie

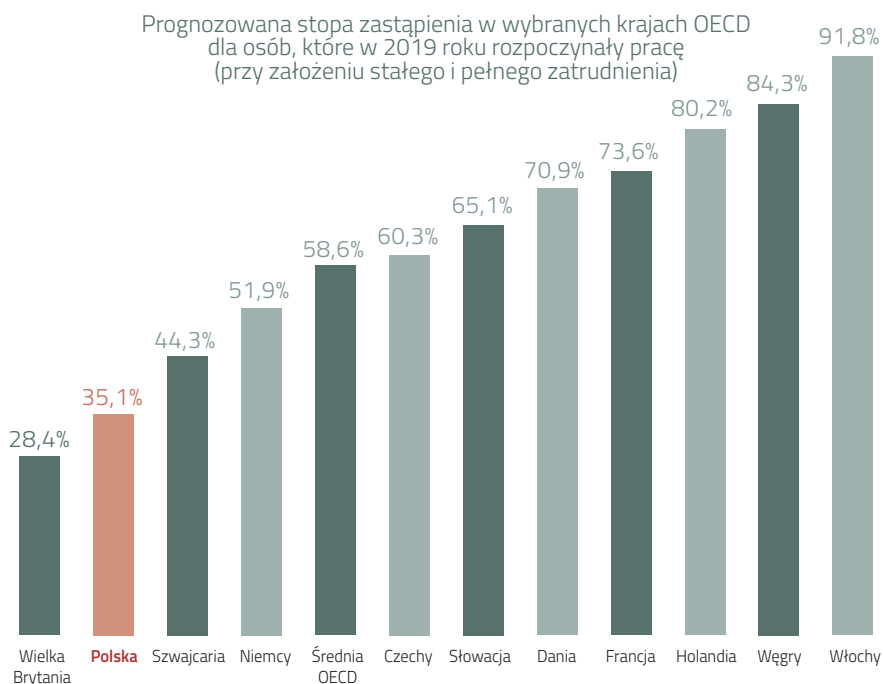
Ile średnio przeznacza Pan(i) miesięcznie na wspomaganie finansowe dzieci oraz wnuków?

Źródło: Warszawski Instytut Bankowości, grudzień 2019

Polscy emeryci na europejskim tle – stopa zastąpienia

Z opracowania „Pensions at a Glance 2019” przygotowanego przez OECD wynika, że osoby rozpoczynające pracę w Polsce w 2019 roku będą mogły otrzymać jedynie 35,1% wysokości ich przeciętnej pensji "na rękę". Tak zwana stopa zastąpienia liczona przez OECD to wielkość przeciętnego świadczenia emerytalnego w relacji do przeciętnego dochodu dla pracownika rozpoczynającego w danym roku, przy założeniu stałego i pełnego zatrudnienia do osiągnięcia wieku emerytalnego. Jej wysokość w Polsce jest trzecim najgorszym wynikiem dla europejskich krajów OECD – mniejszą wartość emerytury w porównaniu z zarobkami obserwować można jedynie w Wielkiej Brytanii oraz na Litwie. W najlepszej sytuacji w Europie będą przyszli seniorzy we Włoszech i na Węgrzech, gdzie stopa zastąpienia ma wynieść odpowiednio 91,4% oraz 84,3%. Nasi zachodni i południowi sąsiedzi również mogą liczyć na większe emerytury – w Niemczech stopa zastąpienia wyniesie 58,6%, a w Czechach i na Słowacji przekroczy ona 60%. W przypadku Polski warto również zwrócić uwagę na znaczący prognozowany spadek tego odsetka na przestrzeni najbliższych kilkudziesięciu lat. Według danych ZUS w 2019 roku stopa zastąpienia wynosiła niespełna 54%.

Źródło: OECD, Pensions at a Glance 2019

Bankowcy dla edukacji – poradnik dla seniora

Cyberbezpieczeństwo

Specjaliści od cyberprzestrzeni twierdzą, że przestrzeganie 10 zasad cyberbezpiecznego korzystania z komputera oraz urządzeń mobilnych pozwoli nam zachować optymalny poziom bezpieczeństwa w sieci internetowej. Biorąc pod uwagę, że coraz liczniejsza grupa osób starszych korzysta z bankowości internetowej, przypominamy najważniejsze zasady bezpieczeństwa.

1. Zmieniaj swoje hasło do komputera, poczty, kont na portalach społecznościowych oraz banku w szczególności kiedy bank tego wymaga lub podejrzewasz, że ktoś mógł wejść w ich posiadanie. Stosuj różne hasła dostępu.
2. Pamiętaj, aby logować się wyłącznie na stronach, których połączenie jest szyfrowane (🔒).
3. Zainstaluj dobry program antywirusowy, jeżeli planujesz dokonywać zakupów w internecie lub łączyć się zdalnie ze swoim bankiem. Pamiętaj aby systematycznie skanować swój komputer oraz telefon.
4. Korzystaj z bankowości internetowej tylko i wyłącznie ze swojego prywatnego komputera lub telefonu. Nigdy nie loguj się do banku kiedy korzystasz z publicznej sieci (WiFi) np. w restauracji, na lotnisku czy dworcu.
5. Jeżeli chcesz wejść na stronę internetową banku, wpisz jej adres ręcznie. Nie wyszukuj go w przeglądarce. Tak samo postępuj w przypadku numerów konta. Gdy robisz przelew, ręcznie przepisz numer rachunku docelowego zamiast kopiować go.
6. Nigdy nie udostępniaj swoich danych w internecie. Bank nigdy nie wysyła pytań hasła czy numery PIN do kart swoich klientów.
7. Nie instaluj na swoim komputerze oprogramowania pochodzącego z nieautoryzowanego źródła. Programy takie mogą zawierać przygo-

towane przez hakerów wirusy, które mogą opanować Twój komputer, a w rezultacie okraść Cię oraz wyłudzić pieniądze lub dane.

8. Otwieraj wiadomości e-mail i załączniki pochodzące wyłącznie od znanych Ci nadawców. Przestępcy często poprzez zainfekowane wiadomości e-mail dokonują ataków na swoje ofiary.
9. Zawsze aktualizuj zainstalowane oprogramowanie. Aktualizacje te pozwalają lepiej chronić Cię w cyberprzestrzeni.
10. Dbaj o swoją prywatność. Włącz ochronę prywatności w swojej przeglądarce.

Bezpieczna pożyczka

Istnieją sytuacje, w których w naszym budżecie mogą pojawić się nieplanowane wcześniej wydatki. Oczywiście najlepiej jeśli udało nam się przed taką ewentualnością zabezpieczyć i odłożyć środki na tzw. czarną godzinę. Nie mając jednak takiego zabezpieczenia po pomoc możemy zwrócić się do banku lub firmy pożyczkowej. Jednak zanim zdecydujemy się skorzystać z wybranej oferty, należy dokładnie zapoznać się z jej warunkami.

Zanim zdecydujemy się skorzystać z kredytu lub pożyczki warto dokładnie przeanalizować swoją sytuację finansową. Należy odpowiedzieć sobie na pytanie czy aby na pewno stać nas na spłacanie rat danej wysokości. Następnie należy sprawdzić i porównać oferty oraz zapoznać się szczegółowo z warunkami ich spłat.

Kiedy otrzymamy już umowę kredytu lub pożyczki, dajmy sobie czas na jej przeczytanie. Warto również skontaktować się z kimś bliskim, kto ma doświadczenie w tego typu zagadnieniach. Pamiętajmy, że nie musimy się spieszyć z podpisaniem. Jeżeli mamy wątpliwości co do treści dokumentu, domagajmy się wyjaśnień.

Nie zaciągajmy pożyczek na spłatę innych zobowiązań. Wpadnięcie w tak zwaną spiralę długów może mieć bardzo negatywne konsekwencje, które z pewnością nie pomogą w rozwiązaniu naszych finansowych problemów.

Przy wyborze instytucji kierujemy się zasadami bezpieczeństwa. Należy pamiętać, że chociaż w polskim prawie istnieje tzw. ustawa antylichwiarska to nie oznacza, że chwilówki są tanie. Doliczanych jest bardzo wiele opłat dodatkowych, które zawyżają koszt pożyczki. Jeżeli zdecydujemy się skorzystać z oferty firmy pożyczkowej, powinniśmy sprawdzić czy znajduje się ona w Rejestrze Instytucji Pożyczkowych znajdującym się na stronie Komisji Nadzoru Finansowego (www.knf.gov.pl).

Konta uśpione

Tak zwane konta uśpione to konta, których właściciele zmarli, pozostawiając po sobie pewne środki na swoim koncie.

Od 1 lipca 2016 roku banki i SKOK-i uczestniczą w nowej usłudze – **Centralnej Informacji o Rachunkach**. Jest to rozwiązanie umożliwiające dostęp do informacji o rachunkach osób zmarłych, „zapomnianych” rachunkach osób fizycznych. Inaczej niż dotychczas osoba posiadająca tytuł prawny do spadku po właścicielu rachunku albo poszukująca własnych rachunków, aby uzyskać kompleksową informację ze wszystkich banków i SKOK-ów, może złożyć jeden wniosek w dowolnym banku lub SKOK-u działającym w Polsce.

Centralna informacja umożliwia w jednym punkcie:

- ▶ posiadaczowi rachunku będącemu osobą fizyczną oraz członkowi SKOK – odszukanie własnych rachunków bankowych oraz imiennych rachunków członka SKOK,
- ▶ osobie, która uzyskała tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku lub tytuł prawny do spadku po członku SKOK – odszukanie rachunków osoby zmarłej (spadkodawcy), w tym rachunków bankowych oraz imiennych rachunków członka SKOK.

Więcej nt. bazy na stronie www.kir.pl

Seniorze nie daj się!

Seniorzy powinni być szczególnie ostrożni, ponieważ coraz częściej przestępcy próbują właśnie od nich wyludzić oszczędności gromadzone latami. Przykładowo metoda „na wnuczka” charakteryzuje się tym, że przestępca podaje się za krewnego, dzwoniąc do ofiary mówiąc, że jest np. jej wnukiem, synem lub kuzynem. Tak prowadzi rozmowę by przekonać, że faktycznie jest tą osobą, za którą się podaje. Oszuści, to nie tylko mężczyźni! To wyjątkowo perfidny rodzaj przestępstw, w których ofiarami padają przede wszystkim osoby w podeszłym wieku, tracąc często wszystkie oszczędności życia. Pod pozorem niepowtarzalnej okazji (np. promocja w sklepie, okazyny zakup mieszkania) lub nagłego nie-szczęścia (np. wypadek samochodowy, porwanie, choroba), ktoś pozornie znajomy zwraca się z prośbą o natychmiastową pomoc finansową.

Ofiara, wierząc, że pomaga komuś bliskiemu w potrzebie, zostaje okradziona. Istnieje wiele odmian przestępstw o tym charakterze – przykładowo coraz częściej przestępcy podszycają się pod policjantów, pracowników administracji czy usług telefonicznych.

Okiem eksperta

Wśród osób pobierających emerytury w grudniu 2018 r. (dane ZUS) 39,9% (tj. 2 287,3 tys.) stanowili mężczyźni, a 60,1% (tj. 3 438 8 tys.) - kobiety. Ogółem pobierających emerytury w ramach świadczeń wypłacanych przez ZUS na koniec 2018 roku było 5 726,1 tys. osób. Średnia emerytura w tym miesiącu wynosiła 2 257,66 złotych miesięcznie. Przy czym średnia emerytura dla kobiety wynosiła 1 894,12, a dla mężczyzny 2 836,89, czyli prawie o 1 000 złotych mniej.

Gdyby podliczyć jakimi dochodami z tytułu świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych dysponują osoby będące na emeryturze (uwzględniając liczbę i wysokość emerytury dla każdej z płci z osobna) to okaże się, że jest to suma 156 mld złotych (oczywiście w uproszczeniu, bo nie uwzględnia się danych dla każdego miesiąca – przybývają i odchodzą nowi emeryci z nowymi i starymi emeryturami). To jest niewątpliwie spora wartość środków, aczkolwiek wiele osób (gospodarstw domowych) w okresie emerytalnym nie może zaspokoić swoich podstawowych potrzeb. Co w realizacji szerokokorzystanej polityki senioralnej należy uwzględnić.

Eurostat podaje, iż w okresie od 2008 do 2018 roku zmniejszyła się liczba osób, które zaliczane są do ubogich - o 4,2 miliona (wszystkie osoby powyżej 16 roku życia), co świadczy o stopniowym i wcale nie powolnym bogaceniu się społeczeństwa.

Przy czym w Polsce w roku 2005, a więc w pierwszym pełnym roku po wstąpieniu do Unii Europejskiej liczba zaliczanych osób do ubogich według kryteriów Eurostat wynosiła 17 milionów, a w roku 2018 - „tylko”

6,9 mln. Co ciekawe praktycznie liczba mężczyzn i kobiet w tej grupie jest prawie jednakowa – 3,2 mln i 3,6 mln odpowiednio.

W grupie osób 55+ w 2005 r. 3,9 mln zaliczano do ubogich, a w 2018 roku 2,4 mln, czyli o 1,5 mln osób zmniejszyła się liczba ubogich w tej grupie wiekowej. Jednocześnie w 2005 roku liczba kobiet ubogich wynosiła 2,4 mln, a mężczyzn 1,5 mln. W roku 2018 dane wskazują, iż liczba mężczyzn zmniejszyła się do trochę ponad 900 tys. a kobiet do 1,5 mln czyli o prawie 1 mln mniej kobiet zaliczanych jest do ubogich.

Mniej optymistycznie wygląda porównanie liczby osób zaliczanych do ubogich w relacji do wszystkich osób 55+. I tak, w 2005 roku 44,2% osób 55+ zaliczano do ubogich (46,8% kobiet i 40,4% mężczyzn), a w roku 2018 udział osób ubogich spadł do 20,7%, przy czym dla kobiet ten wskaźnik wynosił 22,2%, a dla mężczyzn 18,7%. W 2018 roku wskaźniki dla obu grup były praktycznie takie same jak w całej Europie. Warto podkreślić, iż według GUS wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych wynosił w 2017 r. 13,8% dla osób 65+, a wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym dla tej grupy wiekowej wyniósł w 2017 r. 3,6%.

Przytoczone w tej edycji InfoSenior i powyższe dane powinny nam wszystkim uzmysłowić jak ważny jest temat gospodarki senioralnej. Ważny dla seniorów, ale też dla Państwa i wszystkich uczestników rynku. Zwiększanie potencjału finansowego seniorów nie da się wyłącznie osiągnąć poprzez oczekiwanie uzyskania godnej emerytury, szczególnie wtedy, gdy przywrócony został wiek przechodzenia na emeryturę. Wymagane jest ścisłe, pilne i szerokie współdziałanie wszystkich zainteresowanych. Od władzy publicznej, poprzez banki, organizacje pożytku publicznego i samych zainteresowanych, szczególnie tych, którzy także zostaną seniorami – czego często nie przyjmują do wiadomości.

Decyzje polityczne związane z systemami emerytalnymi, ich trwałością, wykorzystywaniem do doraźnych celów politycznych nie sprzyjają budowaniu zaufania społeczeństwa. To przekłada się na podejście do oszczędzania na cele emerytalne. Wszystkich, nie tylko tych, którzy dysponują środkami na indywidualne decyzje inwestycyjne na przykład w nieruchomości jako opcja dla potencjalnie niskiej emerytury w przyszłości.

Podejście do oszczędzania przyszłych emerytów może być zmienione także poprzez zwiększenie oferty bankowej. Tak, aby umożliwić zwiększenie nawyku oszczędzania długoterminowego. Wyniki ankiety przeprowadzonej przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej we współpracy z Centrum Prawa i Informacji w kwietniu 2019 r. (Liderzy Polskiej Bankowości - XXIV Ranking Miesięcznika Finansowego BANK" - edycja 2019) wyraźnie wskazują, iż ocena osób 55+ odnośnie do dostosowania usług bankowych dla osób starszych jest wstrzemięśliwa - średni wynik dla 12 banków to 3,60 punktu, przy maksymalnej wartości do uzyskania 6,00 świadczy jednoznacznie o tym, iż banki mają wiele płaszczyzn do zagospodarowania. Tym bardziej, że pytanie było ogólne, co nie zawężało możliwości szerszego spojrzenia na oferty banku skierowane dla Seniorów.

Bolesław Meluch

Wiceprezes Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej

SENIORZE NIE DAJ SIĘ!

NA
POLICJANTA
LUB WNUCZKA

112

NA
SPRZEDAWCĘ
LUB INKASENTĄ

- 1 ZAWSZE BĄDŹ OSTROŻNY, CZUJNY I PRZEWIDUJĄCY.
- 2 POLICJA NIGDY NIE PROSI O PRZEKAZYWANIE PIENIĘDZY LUB KOSZTOWNOŚCI OBCYM OSOBOM ANI POLICJANTOM. JEŻELI ODBIERZE SIĘ TAKI TELEFON TO ZNAK, ŻE DZWONI OSZUST.
- 3 JEŚLI TELEFONICZNIE KTOŚ PROSI O PIENIĄDZE NAJLEPIJ ZADZWOŃ DO NAJBLIŻSZYCH ALBO NA POLICJĘ POD NUMER 112

Masz seniorów w rodzinie
lub wśród znajomych?
Porozmawiaj z nimi.

Ostrzeż swoich bliskich!

www.SeniorzeNieDajSie.pl

Organizatorzy

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Partnerzy

Polacy mają ponad 40 mln kart
bankowych i 31 mln dowodów
osobistych. Gdzie zadzwonisz,
gdy je stracisz?

(+48)

828 828 828

Zapamiętaj i zapisz.

zastrzegam.pl

SYSTEM ZASTRZEGANIA KART

Utraciłeś dokumenty?
Zastrzeż je w banku!

Nie pozwól ukraść
swojej tożsamości!

www.DokumentyZastrzezone.pl

Kampania Informacyjna
Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Patronat honorowy

Patronat

Współpraca

Organizator

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Partnerzy

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

WIĘCEJ INFORMACJI
ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

dr Przemysław Barbrich
Doktor nauk ekonomicznych,
wykładowca akademicki.
Dyrektor Zespołu Public Relations ZBP.
tel. 660 763 831
przemyslaw.barbrich@zbp.pl

Paweł Minkina
Doradca Zarządu ZBP.
tel. 603 62 62 69
pawel.minkina@zbp.pl

Michał Polak
Dyrektor ds. programów edukacyjnych WIB
tel. 503 624 032
michal.polak@zbp.pl